

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

mpm@star.dk, aml@star.dk, asc@star.dk, star@star.dk.

Høringssvar vedr. beskæftigelsesreformen

Dette brev indeholder KL's bemærkninger til de to lovudkast, som skal implementere det politiske forlig om en beskæftigelsesreform. Der medfølger et bilag med nærmere bemærkninger om it-understøttelsen af beskæftigelsesindsatsen samt et bilag med opklarende spørgsmål eller forslag til præciseringer.

Overordnede bemærkninger om implementering af forliget om beskæftigelsesreformen

KL gav i sommer en grundlæggende meget positiv vurdering af beskæftigelsesreformen. Dette grundsynspunkt gælder også de to lovudkast om implementering af reformen, som nu foreligger. Det er således godt

- med satsningen på en mere individuel og fleksibel indsats,
- med fokus på jobrettet uddannelse og på virksomhedernes behov,
- at der lægges vægt på mere ansvar og indflydelse til den ledige og
- at reformen dermed skaber grundlag for en bedre indsats.

Det er også meget tilfredsstillende,

- at myndighedsansvaret for den aktive indsats samlet set og også i forhold til de forsikrede ledige fortsat entydigt er placeret i kommunerne samt,
- at reformen skaber en god platform til at fremme et tættere samarbejde mellem jobcentre og a-kasser.

I forliget om beskæftigelsesreformen er udtrykt en markant ambition om afbureaukratisering, idet der er enighed om

- "at ressourcerne skal bruges på en bedre og mere effektiv måde",
- "at kommunerne og a-kasserne får flere frihedsgrader til at tilrettelægge en individuelt tilpasset indsats for ledige", samt
- "at de centrale love på beskæftigelsesområdet gennemskrives".

De to lovudkast lever desværre ikke op til disse sidstnævnte intentioner.

Den 17. oktober 2014

Sags ID: SAG-2014-05480
Dok.ID: 1918164

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1/14

Med udkast til en ny organiseringslov er der på flere væsentlige punkter tale om stort set at videreføre nuværende bestemmelser, som slet ikke er tidssvarende:

- Det gælder bestemmelser om organiseringen af jobcentret, som fortsat pålægger kommunerne unødvendigt snærende bånd, som virker som barrierer for en sammenhængende indsats for de ledige.
- Det gælder afsnittet (IV) om it-systemer og data, som ikke afspejler nutidig tænkning og strategi om digitalisering og it-arkitektur.

Også de foreslåede ændringer til loven om en aktiv beskæftigelsesindsats gør det vanskeligt at realisere en mere effektiv indsats, som er tilpasset den enkelte lediges behov. KL anerkender, at lovudkastet rummer meget væsentlige forenklinger. Men det overskyggende problem er

- at en nærmere vurdering af det foreslåede koncept for kontaktføreløbet – hvis intentioner KL støtter – viser så betydelige praktiske og logistiske udfordringer, at intentionerne om et kontaktføreløb, der giver mening for de ledige, vil være meget vanskeligt at realisere.

Denne overordnede vurdering af de to lovudkast må ses i lyset af, at kommunerne med den gennemgribende omlægning af den statslige refusion af forsørgelsesydelse pålægges et væsentligt større økonomisk ansvar.

KL har fra starten været positiv over for principperne i refusionsomlægningen, men under to helt afgørende betingelser;

- at der findes en løsning på de store byrdefordelingsmæssige forskydninger, som refusionsomlægningen medfører, samt
- at kommunerne får et væsentligt mere enkelt regelsæt og større frihedsgrader til at tilrettelægge en indsats, der får den enkelte borger hurtigst muligt i arbejde.

De foreliggende lovudkast må på væsentlige punkter justeres, hvis beskæftigelsesreformens gode intentioner skal realisere.

Vedr. ny lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v.

Organisering af beskæftigelsesindsatsen i jobcentre

Med afsæt i de markante meldinger i forliget om beskæftigelsesreformen havde KL forventet, at organiseringslovens bestemmelser om jobcentre ville blive reduceret til det mest nødvendige om oprettelsen af et jobcenter, der som udgangspunkt varetager den primære kontakt med borgere og virksomheder, og derved i en vis forstand er beskæftigelsesindsatsens ansigt udadtil.

I lovudkastet fastholdes imidlertid hovedparten af de nuværende bestemmelser og bindinger. På plussiden tæller, at kommunerne får

mulighed for at henlægge opgaver til jobcentret, der ellers ville blive håndteret i andre dele af den kommunale forvaltning.

På minussiden vil der med de foreslåede bestemmelser fortsat være væsentlige barrierer mod at realisere de ambitioner om en sammenhængende indsats, som præger de igangværende store reformer vedr. førtidspension og fleksjob, kontanthjælp og senest sygedagpenge. Det er ikke tilfredsstillende, at det fortsat kun vil være de ni frikommuner, som har de organisatoriske muligheder for at realisere den mest effektive indsats, som er afpasset den enkelte borgers situation og behov.

KL kan ikke se nogen begrundelse for at opretholde bestemmelser og barrierer, som ikke har nogen positiv virkning.

KL skal derfor foreslå, at bestemmelserne i §§ 3, 5, 6 og 7 i udkast til organiseringsloven udgår og erstattes af en enkelt § om oprettelsen af et jobcenter, der udadtil varetager den primære kontakt til borgere og virksomheder i beskæftigelsesindsatsen. Der skal således ikke være bestemmelser om, hvordan kommunen internt organiserer beskæftigelsesindsatsen.

Nye regionale arbejdsmarkedsråd

Kommunerne ser frem til at styrke samarbejdet med arbejdsmarkedets parter i de regionale arbejdsmarkedsråd. Arbejdsmarkedsrådene skal udgøre en konstruktiv ramme for samarbejdet med arbejdsmarkedets parter. Det bedste afsæt for samarbejdet vil derfor være, at kommunerne har samme repræsentation i de regionale råd som henholdsvis arbejdsgivere og arbejdstagere. En ligeværdig repræsentation vil øge rådernes legitimitet i samarbejdet med kommunerne.

KL opfordrer derfor kraftigt til, at kommunerne får samme antal medlemmer i arbejdsmarkedsrådene som henholdsvis arbejdsgivere og arbejdstagere.

KL mener, at der med arbejdsmarkedsrådenes opgaveportefølje er lagt et fornuftigt udgangspunkt for, at rådene kan understøtte beskæftigelsesindsatsen på tværs af sektorer og geografi. Det kan dog med fordel præciseres, at rådenes rolle ift. at koordinere virksomhedsindsatsen eller indsatser, der kræver specialiseret viden, er at ”drøfte og udvikle de mere overordnede strategier for indsatsen på tværs af kommunegrænserne” (som anført af daværende beskæftigelsesminister Mette Frederiksen i svar af 7. oktober til KL). Derimod må beslutninger i forhold til koordinering af konkrete samarbejder være et kommunalt ansvar, som drøftes i kommunekontaktådene (KKR).

De regionale arbejdsmarkedsråd tillægges en selvstændig opgave i forhold til en årlig drøftelse med kommunerne af deres strategi for etablering af og opfølgning på nytteindsats. KL bemærker i den sammenhæng, at en del kommuner oplever, at arbejdstagerne i de lokale beskæftigelsesråd har været mere end skeptiske over for nytteindsats, hvilket har trukket etableringen af nyttejob ud. Det er ærgerligt, fordi denne skepsis har gjort det meget vanskeligt, at etablere nytteindsats i nogle af disse kommuner.

Af hensyn til de nødvendige processer omkring udpegelsen til de nye regionale arbejdsmarkedsråd haster det med en (foreløbig) udmelding om deres antal og geografi.

IT-understøttelsen af beskæftigelsesindsatsen

Formålet med digitalisering af beskæftigelsesindsatsen er dels at kunne yde den bedst mulige service til ledige og virksomheder, dels understøtte en effektiv sagsgang. It-understøttelsen skal matche arbejdsgange og tilrettelæggelse af indsatsen i de enkelte jobcentre. Det er derfor et helt afgørende princip, at kommunerne selv kan anskaffe og implementere den nødvendige it-understøttelse til egne sagsgange. KL er derfor enig i lovbemærkningerne om, ”at kommunerne fortsat skal have ansvaret for at it-understøtte sagsbehandlingen i forbindelse med beskæftigelsesindsatsen i jobcentre, ...”

Som nævnt pålægger omlægningen af den statslige refusion kommunerne et væsentligt større økonomisk ansvar, hvor kommunernes økonomi i højere grad bliver afhængig af de resultater, som kommunerne skaber på beskæftigelsesområdet. Det bliver derfor også økonomisk helt afgørende for kommunerne, at de har adgang til at tilrettelægge egne arbejdsgange og IT.

Med dette udgangspunkt er der behov for, at den nye organiseringslov fastlægger principperne for samspillet mellem it i kommuner, a-kasser og staten, herunder ikke mindst for ”governance” af den fremtidige udvikling af digitaliseringen, herunder i forhold til de mange nye tiltag i beskæftigelsesreformen.

Det er helt afgørende for en effektiv digitalisering, at den statslige it-understøttelse spiller sammen med de kommunale systemer og lever op til principperne i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi og harmonerer med den fælleskommunale rammearkitektur. Ansvarsfordelingen mellem kommuner, a-kasser og stat skal være klar og entydig, så kommunerne kender betingelserne og kan planlægge og udvikle egen it-understøttelse. Kommunerne udvikler i stadig stigende omfang deres it-understøttelse på tværs af forvaltninger. I den forbindelse kan statslige initiativer eller påbud – uanset gode intentioner – virke kontraproduktive.

Behovet for samordning og ”governance” bliver særlig tydelig i forhold til den øgede satsning på selv- og medbetjening, som stiller krav til samspillet mellem sagsbehandlingen i jobcentrene og selvbetjeningstilbuddene fra stat, a-kasser og kommunerne.

Desuden skal it-understøttelsen fungere på tværs af kommunegrænser og i samspillet med statens og a-kassernes it. Dette fordrer et systemlandskab, som nødvendigvis må udvikles og styres i fællesskab med de involverede parter i overensstemmelse med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi og den fælleskommunale rammearkitektur, gerne i regi af den Fællesoffentlige Dialoggruppe.

Det er på denne baggrund ikke tilfredsstillende, at udkastet til den nye organiseringslov i afsnittet (IV) om it-systemer og data, slet ikke afspejler nutidig tænkning og strategi om digitalisering og it-arkitektur.

F.eks. stemmer det ikke med den fællesoffentlige tænkning om datastrategi, jf. aftalen mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi for 2015, når organiseringsloven fastholder - og udvider - anvendelsen af det fælles datagrundlag i STAR (DFDG) til at rumme data fra andre sektorer (uddannelse og sundhed). Også i lyset af de aktuelle problemstillinger om manglende sikkerhed for anvendelse af borgernes data på cpr-niveau forekommer dette ikke betryggende.

KL skal derfor foreslå, at hjemlen (§ 44) til at overføre data fra andre sektorområder til DFDG, der hidtil ikke har været udnyttet, udgår af lovforslaget.

Regelsættet i lovudkastet er på nær få undtagelser identisk med den nuværende styringslov. Der er ikke udført en gennemskrivning af reglerne til en moderne rammelov efter ovennævnte principper. Lovudkastet afspejler desværre heller ikke det helt nødvendige samarbejde, der er påbegyndt i den Fællesoffentlige Dialoggruppe om it på beskæftigelsesområdet.

KL er helt enig i lovbemærkningerne om, at gældende lov er resultat af ”knopskydning” i reglerne og at ”Reglerne hermed er blevet komplicerede og uoverskuelige.”

KL anbefaler derfor, at lejligheden benyttes til, at den nye lov alene fastlægger rammer og principper for organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen på it-området uden detailregulering og uklare ministerbemyndigelser. I det mindste bør lovforslagsbemærkninger

suppleres med klare markeringer af nødvendigheden af en fællesoffentlig tilgang med respekt for de principper, der er redegjort for ovenfor.

Der henvises i øvrigt til særligt bilag med nærmere bemærkninger om digitalisering.

Regler om rehabiliteringsteam

KL er helt opmærksom på, at der i forliget om beskæftigelsesreformen ikke indgår nogen forslag om justering af reglerne om rehabiliteringsteam m.v.

KL skal imidlertid pege på, at de gældende muligheder for at dispensere fra kravet om borgerens fremmøde i rehabiliteringsteamet har vist sig at være utilstrækkelige. I praksis opstår en række situationer, hvor en borger pga af indlæggelse eller andre rimelige grunde ikke har mulighed for at deltage i rehabiliteringsteamets møde.

KL skal derfor anbefale, at mulighederne for at dispensere udvides til sådanne situationer.

I undersøgelsen om jobcentrenes ressourceforbrug fra foråret 2014 peges på, at det ikke er hensigtsmæssigt at anvende rehabiliteringsteamets (begrænsede) ressourcer til sager, hvor der søges om førtidspension på det foreliggende grundlag.

KL skal derfor foreslå, at ansøgninger om førtidspension på det foreliggende grundlag kun forelægges rehabiliteringsteamet, hvis det er sandsynligt, at der skal bevilges en førtidspension.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Der henvises til et samlet afsnit herom til sidst i høringssvaret.

Vedr. ændringer i LAB loven som følge af beskæftigelsesreformen

En individuel og tidlig indsats

KL er enig i, at mange ledige kan have gavn af et intensivt samtaleforløb i starten af ledighedsperioden. Med en ny refusionsmodel får kommunerne også et stærkt økonomisk incitament til at gennemføre et intensivt samtaleforløb med ledige, hvor kommunen vurderer, at en tidlig intensiv indsats kan forkorte ledighedsforløbet.

Mange ledige finder hurtigt job igen. Det viser overlevelseskurverne for forsikrede ledige. Og selvom der er evidens for, at tidlige samtaler har positiv effekt, hvis de vel at mærke gennemføres med et anerkendende og fremadrettet perspektiv, vil der blive holdt mange overflødige samtaler med ledige, der selv finder et job tidligt i ledighedsforløbet.

Det bliver en meget betydelig udfordring, at sikre kvaliteten i samtalerne, da det forventes, at jobcentrene årligt skal afholde ca. 400.000 ekstra samtaler, så det samlede antal kommer op på 625.000. Når alle skal have 6 samtaler det første halve år uanset behov, er der en vis risiko for, at der bliver tale om store praktiske og logistiske udfordringer.

Der er brug for en nærmere vurdering af, hvordan den hyppige mødekadence kan komme til at fungere sammen med konceptet om selvbooking, jf. herom nedenfor.

KL foretrækker en model, hvor kommunen kan screene de ledige, så ressourcerne primært bliver brugt på at holde samtaler med ledige, der vurderes til ikke umiddelbart selv at komme hurtigt i arbejde.

Det bør således overvejes, hvordan bestemmelser om et kontaktføreløb (§ 16a) kunne udformes, så der bliver tale om, gennemsnitligt at opfylde målsætningen om 6 samtaler. Det vil gøre det muligt at bruge ressourcerne til de ledige, der har størst behov.

KL skal opfordre til, at lovgivningen i lyset af de meget betydelige praktiske udfordringer under alle omstændigheder giver størst mulig fleksibilitet i forhold til afholdelse af samtaler, fx ved at der ikke i alle tilfælde skal ske fysisk fremmøde, men også kan ske ved digitalt fremmøde.

Fælles forløb med a-kasserne

KL finder, at der er positive elementer i det fælles kontaktføreløb med a-kasserne, som kan bidrage til at skabe en god platform til at fremme et tættere samarbejde mellem jobcentre og a-kasser.

Imidlertid er der meget store logistiske udfordringer i at afholde de op mod 250.000 årlige fælles samtaler med de ledige. Det vil især være svært at få logistikken til at hænge sammen for de mange a-kasser, som ikke har en decentral struktur, og som har få medlemmer spredt ud over hele landet. For de 14 mindste a-kasser, som tilsammen har 20 pct. af alle medlemmer, vil der kun blive tale om 1-2 samtaler for hver 14 dages periode.

Selv for mere lokalt baserede a-kasser vil der være udfordringer, fordi en del medlemmer af decentrale a-kasser ikke har deres medlemstilknytning til den "lokale" a-kasseafdeling, men den afdeling, hvor medlemmet havde sit seneste job. Dette faktum giver allerede i det eksisterende kontaktføreløb udfordringer for samarbejdet mellem kommuner og a-kasser.

KL foreslår derfor, at den første fælles samtale efter 3 til 6 ugers ledighed kan holdes, så a-kassen medvirker digitalt gennem et videomøde – og ikke ved fysisk fremmøde. Kravet om fysisk tilstedeværelse skal således kun

gælde de fælles samtaler efter 5-6 måneders ledighed og efter 16 måneders ledighed. Modellen vil også indholdsmæssigt give større mening, fordi behovet for fælles øjne på borgerens sag er større efter 5-6 måneders ledighed end efter 3-6 uger, jf. bemærkningerne ovenfor om risikoen for at bruge unødige ressourcer på stærke ledige, der alligevel selv hurtigt finder et job.

Behovet for at kunne afholde digitale samtaler understreges af, at mange jobcentre oplever, at et betydeligt antal planlagte samtaler ikke gennemføres, fordi borgeren ikke møder op, fx pga. sygdom eller fordi borgeren er kommet i job uden at afmelde sig. Hvis aflyste fælles samtaler skal kunne gennemføres inden for en overskuelig tidshorisont, vil det være en fordel, hvis a-kassen kan medvirke i et videomøde.

KL bemærker i øvrigt, at det fremgår af den økonomiske aftale mellem regeringen og KL for 2015, at kommunerne opfordres til at udbrede den nationale videoinfrastruktur til bl.a. møder mellem borgere og fagprofessionelle bredt på de kommunale opgaveområder. Videoinfrastrukturen er allerede udviklet og etableret på sundhedsområdet. De fælles samtaler med a-kasserne vil være et oplagt sted at starte på beskæftigelsesområdet.

Som en naturlig udbygning af den gode platform for samarbejdet mellem jobcentret og a-kasserne foreslår KL, at der tages initiativ til at sikre en kvalitetsudvikling af de lediges CV, så de giver et mere dækkende billede af lediges kvalifikationer og beskæftigelsesmuligheder. Et mere præcist og oplysende CV vil samtidig være et væsentligt arbejdsgrundlag både for a-kasser og for jobcentre, når der skal findes ledige til konkrete jobåbninger og i forbindelse med en styrket virksomhedsservice.

Tidlig aktivering

KL støtter fremrykningen af tidspunktet for aktivering og finder det positivt, at gentagen aktivering generelt afskaffes, så aktivering kan sættes i værk ud fra den enkeltes behov. KL bemærker, at det bl.a. med de foreslåede indskrænkninger i brugen af særligt offentligt løntilskud, kan blive en kapacitetsudfordring for kommunerne at fremskaffe et tilstrækkeligt antal aktiveringstilbud.

Det fremgår, at ledige får ret til et virksomhedsrettet tilbud, hvis den ledige selv finder en virksomhedspraktik eller et løntilskudsjob. KL har meldinger fra flere kommuner på, at der blandt de lokale virksomheder har bredt sig den opfattelse, at man kun vil ansætte en ny medarbejder, der kommer fra ledighed, hvis vedkommende samtidig har et løntilskud med i baglommen. Med den nye ret til at selv at finde et løntilskudsjob vil det være oplagt for både ledige og arbejdsgivere at aftale, at man lige går forbi jobcentret og

hæver seks måneders løntilskud i starten af ansættelsesforholdet. Forslaget vil derfor formentlig utilsigtet medføre et øget udgiftspres. Dette problem kunne løses med en tilføjelse om, at jobcentret i særlige tilfælde kan afslå at bevilge et løntilskud, når der ikke er god arbejdsmarkedspolitisk begrundelse for det.

Mulighed for et reelt uddannelsesløft

KL finder det meget tilfredsstillende, at beskæftigelsesreformens ambition om et reelt uddannelsesløft har et klart jobrettet sigte. Det er helt afgørende, at tilbud til de ledige matcher virksomhedernes efterspørgsel.

Det er tilsvarende meget tilfredsstillende, at der indføres et nyt konceptet med 6 ugers jobrettet uddannelse. KL havde dog gerne set, at jobcentret kunne sige nej til et ønske om uddannelse, hvis dette i det enkelte tilfælde ikke styrker den lediges chancer for at komme i arbejde.

Uddannelsesløftet skal understøttes af to puljer, som skal finansiere en væsentlig del af kommunernes udgifter. Det er vigtigt, at administrationen af puljerne tilrettelægges med mindst mulig administrativ belastning.

Mere ansvar til den enkelte og styrket rådighed

KL støtter, at ledige får et større ansvar for eget forløb. Mange kommuner arbejder allerede i dag med at inddrage borgerne meget mere aktivt. KL finder også, at der er behov for et stærkere fokus på rådighed. Der er mange eksempler fra kommuner, som stiller sig helt uforstående i forhold til nogle af a-kasserne vurderinger og afgørelser i sager om rådighed. Særligt iøjnefaldende er et antal sager om ledige, der ansøger kommunen om et seniorjob og som efter kommunens vurdering ikke kan bestride et arbejde.

KL skal derfor foreslå, at det overvejes, hvordan der med afsæt i de foreslåede ændringer kan arbejdes for at opnå øget træfsikkerhed i a-kassernes rådighedsvurderinger.

KL hilser velkommen, at kommunerne fremover kan give rådighedsafklarende tilbud til dagpengemodtagere, og at a-kasserne skal sanktionere ved udeblivelser. KL vil opfordre forligspartierne til at indarbejde i lovforslaget, at kommunerne skal kunne klage over a-kassernes rådighedsafgørelser sådan som Carsten Koch-udvalget anbefalede.

Ift. den foreslåede ordning om selvbooking af samtaler vil kommunerne ikke have ressourcer til at stille flere samtaletidspunkter til rådighed for de ledige, end der reelt vil skulle afholdes samtaler. Det betyder, at der i praksis vil være et begrænset antal samtaletider til rådighed, og at ledige vil skulle booke samtalerne i god tid, hvis de ikke vil løbe risiko for at blive afmeldt.

Selvbooking vil også have den konsekvens, at borgeren ikke i alle tilfælde vil kunne få den samme jobkonsulent tilknyttet gennem forløbet, selvom det ofte vil være det mest hensigtsmæssige. Der bør i forlængelse heraf overvejes muligheden for, i overensstemmelse med den lediges ønsker at aftale samtaler fra gang til gang. Den ledige skal dog selvsagt have mulighed for ombooking.

Et mere dækkende CV med højere kvalitet, jf. ovenfor, vil også kunne få væsentlig betydning i samspillet mellem a-kassen, jobcentret og den ledige ved at styrke den lediges ansvar for egen udvikling og jobsøgning.

For alle involverede parter vil det virke aldeles uhensigtsmæssigt med konkurrerende eller overlappende systemer for selvbooking.

Der henvises i øvrigt til særskilt bilag om digitalisering.

Nytteindsats som rådighedsprøvende tilbud

Det må forventes, at kommunerne kommer til at have øgede udgifter i forbindelse med nytteindsats. Udgifterne kompenseres ikke i dag, selvom de er væsentlige og i øvrigt må forventes at stige. Det skyldes:

- Det bliver en større administrativ opgave at skabe de relevante pladser til nytteindsats, som overholder de krav, der er fastlagt
- Nytteindsats kan maksimalt vare 13 uger. Dermed bliver det en væsentlig opgave for den enkelte arbejdsplads at introducere og oplære en ny ledig i nytteindsats hver tredje måned.
- Nytteindsats er en del af et krav om, at den ledige skal arbejde for deres ydelse. Der må derfor forventes en ikke ubetydelig ledelsesopgave overfor ledige i nytteindsats – samt arbejdsmiljømæssige opgaver og opgaver vedr. eksempelvis sygefravær. Disse opgaver bliver endnu større for hver ledig i nytteindsats, hvis kommunen får dispensation fra rimelighedskravet og kan sammensætte et hold af ledige i nytteindsats.

Virksomhedsservice og jobformidling

Det er et væsentligt element i beskæftigelsesreformen at der udvikles et nyt og styrket servicekoncept for virksomheder. Mange kommuner er allerede kommet langt med dette arbejde. Der er imidlertid væsentlig barrierer som følge af en utilstrækkelig it-understøttelse af virksomhedsindsatsen, herunder ikke mindst i forhold til formidling på tværs af kommunegrænser.

Disse udfordringer skal løses i fællesskab mellem staten og kommunerne og ikke nødvendigvis med en ny applikation. Der er brug for at analysere, hvordan der kan etableres et bedre samspil mellem et opdateret Jobnet og kommunernes forretningssystemer. Som nævnt er det samtidig en forudsætning, at CV'erne forbedres, så udsøgningen kan kvalificeres.

Bedre brug af virksomhedsrettede tilbud og jobrotation

Mulighed for 8 ugers virksomhedspraktik for dimittender

Det er positivt, at dimittender som en permanent ordning får mulighed for at komme i virksomhedspraktik i op til otte uger. Virksomhedspraktik er et udmærket redskab i beskæftigelsesindsatsen, men for arbejdsgiverne er et forløb på maksimalt fire uge, som er udgangspunktet for flere grupper, meget kort tid. Det gør, at en væsentlig del af den samlede praktikperiode går med oplæring. En længere periode for virksomhedspraktik er således med til at øge virksomhedernes incitamenter til at tage imod virksomhedspraktikanter. Derfor havde KL gerne set, at muligheden for at komme i virksomhedspraktik i op til otte uger blev tilbudt bredere, end blot til dimittender.

Målretning og afbureaukratisering af løntilskud

KL er positiv overfor forenkling af reglerne for beregning af løn og timetal for ansatte i løntilskudsjob, hvor timelønnen i løntilskudsjobbet ligger fast og udgør kr. 121,47 pr. time og arbejdstiden fastsættes for hele løntilskudsperioden ved ansættelsesforholdets begyndelse, idet de nye regler er lettere at administrere.

En forenkling af løntilskud giver mulighed for at forenkle arbejdsgange i kommunerne og i øvrigt udbygge digitaliseringen med selvbetjening. KL skal i den forbindelse anbefale, at VITAS-projektet alene udvikler brugerflader til selvbetjening og udstiller de nødvendige snitflader fra det fælles datagrundlag til kommunale sagssystemer. KL skal advare imod at kommunerne pålægges at anvende et statsligt administrativt system, der fastlægger bestemte arbejdsgange i kommunen. KL skal gøre opmærksom på, at der i dag findes løsninger på markedet, som flere kommuner allerede har anskaffet.

Lovudkastet indeholder bestemmelser om, at perioden for løntilskudsjob hos offentlige arbejdsgivere nedsættes fra 6 til 4 måneder for ledige dagpengemodtagere.

Når ansættelsesperioden nedsættes generelt må det forventes, at de offentlige arbejdsgivers tilskyndelse til at ansætte ledige i løntilskudsjob forringes, da en større del af den samlede ansættelse går til introduktion, oplæring og opkvalificering. Hertil kommer, at det også har stor betydning, at offentlige arbejdsgivere efter lovforslaget selv skal bære en større del af lønudgiften, idet løntilskudssatsen nedsættes fra kr. 143,14 til 107,55 pr. time.

Kommunerne vil gerne tage et socialt ansvar for at få ledige ind på arbejdsmarkedet. Ved ansættelse af ledige i løntilskudsjob bruger kommunerne mange ressourcer på introduktion, oplæring og

opkvalificering af de ledige. Kommunerne bliver ikke kompenseret økonomisk for de ressourcer, der bliver brugt hertil.

Ophævelse af kvoterne for offentlige løntilskudsjob:

Kommunerne tager et uforholdsmæssigt stort socialt ansvar i forhold til at beskæftige ledige på særlige vilkår. Kommunerne har nået et mætningspunkt for, hvor mange beskæftigede på særlige vilkår, der kan absorberes. KL er derfor positiv overfor ophævelse af kvoterne for offentlige løntilskudsjob, der også har været skævt fordelt mellem stat, regioner og kommuner i forhold til antal ansatte.

Alt i alt er der flere faktorer, som trækker i retning af reduceret brug af offentlige løntilskudsjob. Dette indebærer en vis risiko for, at der opstår kapacitetsudfordringer i forhold til at tilvejebringe det nødvendige antal pladser til virksomhedsrettet aktivering.

Ændringer vil have væsentlige økonomiske virkninger, jf. bemærkning herom nedenfor.

Jobrotation

Jobrotation har vist sig at være et effektivt redskab til at hjælpe ledige tilbage i job. Men ordningen har nu nået et omfang, hvor det kan være fornuftigt via de foreslåede initiativer at målrette ordningen. KL finder dog, at der er grund til at overveje følgende to punkter:

1. En analyse af ordningen fra KORA viser, at effekterne især er gode for vikarer, som er ansat inden for det første halve års ledighed. Derfor foreslår KL at etablere en undtagelsesbestemmelse til den foreslåede model, så det ikke fremover alene er ledige med 6 måneders ledighed bag sig, som kan få gavn af et jobrotationsvikariat. Undtagelsen skal give mulighed for, at jobcentret ud fra en konkret vurdering kan fravige kravet om 6 måneders foregående ledighed, hvis den ledige vurderes at være i risiko for langtidsledighed.
2. Kravet om, at ledige fremover maksimalt vil kunne indgå i rotation i et vikariat på seks måneder betyder, at det kan blive uforholdsmæssigt vanskeligt at finde tilstrækkeligt med kvalificerede ledige til at indgå i jobrotationsprojekter, som i forvejen er en forholdsvis omfattende logistisk øvelse. Virksomhederne vil skulle have nye medarbejdere ind hvert halve år, hvilket kan risikere at mindske brugen af ordningen uhensigtsmæssigt meget.

En særlig indsats for langtidsledige - Styrket indsats sidst i dagpengeperioden

Lovforslaget bemyndiger ministeren til at udmønte en ordning omkring brug af personlig jobformidler til ledige sidst i dagpengeperioden. KL forudsætter, at denne bemyndigelse vil blive brugt til at skitsere personlig jobformidler som et muligt redskab i tilbudsviften for denne målgruppe – og ikke som et obligatorisk redskab, der skal anvendes over for alle ledige.

Kompetenceudvikling for jobkonsulenter

KL er meget tilfreds med, at der i forbindelse med beskæftigelsesreformen afsættes midler til kompetenceudvikling af medarbejdere og ledere i jobcentre og a-kasser. Det er vigtigt, at kompetenceudviklingsmidlerne udmøntes så fleksibelt som muligt og at indholdet i kompetenceudviklingsaktiviteterne matcher behovene i beskæftigelsesindsatsen. Og det er helt afgørende, at udbyderne tilrettelægger kompetenceudviklingsforløb praksisnært og fleksibelt med et højt læringsudbytte, der kan omsættes direkte i deltagernes arbejdsfunktioner.

KL ser frem til dialogen med Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering og a-kasserne om fastlæggelsen af rammer for kompetenceudviklingen i forhold til de anførte pejlemærker.

Forholdet til frikommuneforsøgene

De igangværende store reformer om førtidspension og fleksjob, kontanthjælp og sygedagpenge har reduceret frikommunernes frihedsgrader. Ikke mindst på den baggrund er frikommunerne optaget af, at de i forbindelse med beskæftigelsesreformen bevarer de frihedsgrader, som de tidligere har opnået.

KL finder det meget væsentligt, at der ikke med beskæftigelsesreformen sker en (yderligere) reduktion af frikommunernes frihedsgrader. KL forventer derfor, at Beskæftigelsesministeriet vil være imødekommende i forhold til frikommunernes ønsker om at blive fritaget for nye bindinger, som beskæftigelsesreformen medfører. Det gælder bl.a. de nye regler om kontaktforløbet og om aktive tilbud til forsikrede ledige.

Finansiering samt økonomiske og administrative konsekvenser af de to lovudkast

Afskaffelse af arbejdsgivernes betaling af dagpengegodtgørelse

Afskaffelsen af G-dage er et rigtig godt initiativ til afbureaukratisering. Det vil lette hverdagen for arbejdsgiverne – naturligvis også de kommunale arbejdsgivere.

Strafrefusion

Det er meget tilfredsstillende at reglerne om strafrefusion ophæves, eftersom de ikke har været hensigtsmæssige og heller ikke nødvendige.

Samlet vurdering af de økonomiske konsekvenser

Også bortset fra den store refusionsomlægning (som først udmøntes i lovforslag i en senere fase) er der med foreliggende lovudkast tale om en meget betydelig omprioritering af ressourcerne i beskæftigelsesindsatsen for at understøtte en mere effektiv indsats for de ledige. Især to forslag har meget væsentlig betydning for prioritering og tilrettelæggelse af kommunernes beskæftigelsesindsats:

- afskaffelsen af driftsrefusionen for vejledning og opkvalificering, og
- den meget væsentlige reduktion af løntilskuddet til de offentlige arbejdsgivere.

Oplysningerne om de økonomiske konsekvenser af de to lovforslag er meget summariske. KL tager derfor helt grundlæggende forbehold for vurderingen af de økonomiske konsekvenser, som skal forhandles med KL.

Særligt er udgifterne i forbindelse med de administrative konsekvenser sparsomt belyste. Det gælder f.eks. udgifter forbundet med konceptet om selvbooking. Kommunerne peger også på, at der er indsatsområder, hvor staten hidtil har afvist at finansiere merudgifter. Det gælder således udgifter til nytteindsats, jf. ovenfor.

Det har stor betydning for kommunernes implementering af lovændringerne vedr. beskæftigelsesreformen, at de kender de økonomiske konsekvenser af ændringerne og de nærmere forudsætninger for beregningerne. KL skal derfor opfordre til, at der så hurtigt som muligt tilvejebringes notater med en nærmere belysning af de økonomiske konsekvenser, jf. i øvrigt vejledningen om DUT.

De to lovudkast har endnu ikke været forelagt til politisk behandling i KL's bestyrelse. Der tages derfor forbehold om mulige supplerende bemærkninger, som den politiske behandling måtte give anledning til.

Med venlig hilsen

Jan Olsen

Niels Arendt Nielsen